

**Landstinget
i Värmland**

Revisionskontoret
AM/KS

Rev/17018

Utömlänsintäkter – förstudie

Rapport 2-17

Utomlänsintäkter – förstudie

Bakgrund

Landstingets revisorer har ansvar för att genomföra årlig granskning av landstingets samtliga verksamheter. Utifrån detta uppdrag och ansvar har landstingets revisorer utarbetat dokumentet ”Granskningsstrategi” i vilket de beskrivit de områden som revisorerna främst ska fokusera på under innevarande mandatperiod. Baserad på granskningsstrategin gör revisorerna en årlig riskbedömning och revisionsplan. I ”Revisionsplan 2017” ingår bland annat en förstudie avseende landstingets utomlänsfakturering.

Landstinget i Värmland erhåller ersättning i samband med vård av utomlänspatienter, det vill säga personer som är folkbokförda utanför Värmlands län. Utomlänsintäkterna uppgår till cirka 90 Mkr per år. Reglering sker genom avtal inom sjukvårdsregionen, mellan enskilda landsting eller i riksavtalet för utomlänsvård. Risk finns bl.a. att all utomlänsvård inte faktureras samt att intäkterna inte hänförs till rätt period bokföringsmässigt.

Syfte

Syftet med denna förstudie var att bedöma om det fanns behov av och förutsättningar för att genomföra en fördjupad granskning inom området.

För att uppnå syftet med granskningen skulle följande revisionsfrågor besvaras:

- Hur ser omfattningen av utomlänsintäkter ut?
- Hur ser processen för utomlänsfakturering ut? Vilka riktlinjer finns?
- Vilka patientadministrativa system och faktureringsystem används?

Avgränsning

Granskningen har avgränsats till en förstudie.

Revisionskriterier

Förstudien har utgått från landstingsfullmäktiges beslut samt tillämplig lagstiftning, föreskrifter och riktlinjer.

Ansvarig nämnd

Landstingsstyrelsen är ansvarig nämnd för landstingets verksamhet. Styrelsen ansvarar också för styrning, uppföljning och intern kontroll.

Metod

Granskningen har genomförts i form av analys av dokument och intervjuer med redovisningschef samt intäktssamordnare. Rapporten är sakgranskad av de personer som intervjuats.

Resultat

Landstingets revisorer genomförde under 2011 en granskning av landstingets olika former av intäkter. Avseende såld utomlänsvård konstaterade revisorerna i granskningen att det fanns behov av förbättringar av processen på en rad punkter. Den samlade bedömningen var att det saknades en intern kontroll som på ett betryggande sätt säkerställde att erhållna intäkter avseende såld vård var korrekta.

Granskningen visade att det pågick utvecklingsarbete inom området men att mycket fortfarande återstod. Rekommendationen var att det planerade utvecklingsarbetet skulle fullföljas så snart det är möjligt i syfte att förbättra den interna kontrollen så att den når en tillfredsställande nivå.

I landstingsstyrelsens svar till revisionen angavs att behovet av utvecklingsarbete för såld utomlänsvård var identifierat och hade påbörjats innan revisorernas granskning. Ett antal aktiviteter hade startats och pågick i syfte att säkerställa att landstinget erhåller rätt intäkter. Av dessa kan nämnas att:

- omarbeta avgiftshandboken
- utveckla informationen på intranätet
- genomföra utbildningsinsatser
- bilda ett DRG-råd (Diagnos Relaterade Grupper, ett sätt att klassificera vårdinsatser inom sjukvården)
- kartlägga och utveckla process för fakturering av såld vård
- utveckla uppföljning av såld vård

Dessa aktiviteter skulle fortsätta under 2012.

1. Hur ser omfattningen av utomlänsintäkter ut?

Under verksamhetsåret 2016 uppgick enligt landstingets årsredovisning utomlänsintäkterna till 88 Mkr. Motsvarande siffra för 2015 var 76 Mkr. Största kunden är Region Västra Götaland. Redovisning av såld vård ingår i den månadsredovisning som sker löpande till landstingsstyrelsen.

Enligt en nationell överenskommelse, har ett landsting sex månader på sig att skicka faktura till ett annat landsting. Enligt uppgift från Planerings- och ekonomiavdelningen är landstinget numera i fas med faktureringen, vilket ska göra att det inte uppstår problem med att få en rättvisande periodisering dvs. hänföra intäkterna till rätt period.

Den nya patientlagen som ger större möjlighet för patienter att söka vård utanför sitt landsting, kan enligt de intervjuade, komma att öka omfattningen av utomlänstäckerna.

2. Hur sker processen för utomlänsfakturering ut och vilka riktlinjer finns?

Hantering av utomlänstäckor sker till stor del med automatiserat flöde, vilket minskar personberoende och fel som uppstår beroende på ”mänskliga faktorn”.

Fakturering sker kontinuerligt varje vardag. En debiteringsfil sänds automatiskt från det vårdadministrativa systemet Cosmic till ekonomisystemet Raindance. Kontrollistor tas ut av någon av ekonomiassistenter för att möjliggöra avstämning av att inga felaktigheter uppstått i överföringen. Därefter sker faktureringen automatiskt från Raindance. Manuell hantering sker enbart vid vårdtillfällen då privata aktörer fakturerar avtalade landsting som i sin tur fakturerar patientens hemlandsting. Det är flera personer som hanterar rutinerna kring utomlänsfakturering, i första hand ekonomiassistenter men också controllerfunktionen.

Systemet är skapat så att allt som kommer från Cosmic till Raindance faktureras. Den risk som kan finnas i hanteringen ligger i att själva registreringen i Cosmic av det enskilda vårdbesöket inte är fullständig. Till följd av detta finns en tjänst tillsatt som samordnare för utbildning av s.k. kodare, som ska granska Cosmics DRG-registreringar och diagnoser, för att säkerställa att registreringen i Cosmic är fullständig.

Enligt den nationella överenskommelsen går obetalda fordringar landsting/regioner emellan inte till inkasso utan det skickas enbart påminnelser.

Avgiftshandboken, som innehåller information om vad patienten får betala för vård i Landstinget i Värmland, uppdateras nu årligen till följd av politiska beslut och baserat på de Diagnosrelaterade Grupperna, DRG. Landstingsfullmäktige fattar årligen beslut om avgifter vid sitt junisammanträde.

En prislista för utomlänsvård finns för de sju landsting/regioner som ingår i Uppsala-Örebro sjukvårdsregion. En annan prislista gäller för transaktioner mellan övriga landsting.

INERA, som är ett gemensamt bolag under Sveriges Kommuner och Landsting, SKL, koordinerar landstingens och regionernas gemensamma e-hälsoarbete och utvecklar tjänster till nytta för invånare, vård- och omsorgspersonal. Ett nationellt INERA-projekt pågår där målet är att allt faktureringsunderlag ska samlas i en och samma databas. Detta är avsett att minska den administrativa bördan hos landsting och regionerna.

Landstinget i Värmland är pilot i INERA-projektet som också ska leda till att det med start i oktober 2017 kommer att kunna skickas filer istället för att som nu skicka pappersfakturer landstingen emellan. Avsikten är att även frågor kring sekretess skall underlättas. I projektet ingår också att ta fram en faktura som ser likadan ut för olika landsting/regioner.

I landstingets Planerings- och ekonomiavdelning finns numera en intäktssamordnare, vilken ska arbeta med att säkerställa att landstingets intäkter är fullständiga.

De riktlinjer som finns rörande utomlänsfakturering, är dels en tolkning av avgiftshandboken och dels ett dokumenterat flödesschema på teknisk nivå. Flödesschemat kommer att bearbetas och uppdateras i det pågående ovan beskrivna projektet "Utomregionala" ersättningar.

3. Vilka patientadministrativa system och faktureringsystem används?

Som nämnts ovan under punkt 2, används det vårdadministrativa systemet Cosmic och ekonomisystemet Raindance vid faktureringen av utomlänsintäkter.

Sammanfattande slutsatser och rekommendationer

Syftet med denna förstudie var att bedöma om det finns behov av och förutsättningar för att genomföra en fördjupad granskning inom området.

Den övergripande revisionsfrågan i granskningen var: finns det behov av och förutsättningar för att göra en fördjupad granskning inom området landstingets rutiner för utomlänsfakturering.

I denna uppföljning har vi noterat att det pågår ett omfattande arbete med att förbättra rutinerna kring utomlänsfakturering.

Vi kan i dagsläget inte se något behov av en fördjupad granskning, utan vi kommer att löpande följa utvecklingen inom området, då det som noterats ovan pågår fortsatt utvecklingsarbete.

Anders Marmon
Certifierad kommunal
yrkesrevisor

Karin Selander
Certifierad kommunal
yrkesrevisor